

U·R·B·A·N·I·

SEPTEMBER • 2018

Interna revija Javnega holdinga Ljubljana, javnih podjetij in Mestne občine Ljubljana

Interna revija

*JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana,
javnih podjetij in Mestne občine
Ljubljana*

JAVNI HOLDING

*Ljubljana, d.o.o.
Tel.: 01 474 08 23
urban@jhl.si
www.jhl.si*

Uredništvo

*Justina Simčič
Nina Šibič
Tina Berčič*

Produkcija

*LALITA, d.o.o. IR1
Tisk
NUČIČ in partner k.d.
ISSN 1854-2239*

Naslovnica

*Pusti se zapeLjati
Ilustracije otrok
Ljubljanskih vrtcev in šol*

Za tokratno naslovnico Urbana so poskrbeli otroci iz ljubljanskih vrtcev in šol. Njihove ilustracije, s katerimi nam sporočajo, kako oni vidijo urbani mestni promet, so sicer osrednji likovni element kampanje Pusti se zapeLjati, s katero meščanke in meščane spodbujamo in ozaveščamo o trajnostni mobilnosti. Številne aktivnosti v sklopu te kampanje bodo potekale tudi septembra, ko bo v središču pozornosti evropski teden mobilnosti.

Naziv Ljubljana Zelena prestolnica Evrope 2016 pomeni izjemno čast, a hkrati tudi zavezo, da sledimo zastavljenim ciljem in primere dobre prakse širimo naprej.

Interno revijo Urban smo natisnili na papir, ki ustreza ekološkemu standardu FSC CoC. Certifikat FSC CoC prispeva k varovanju okolja in trajnostnemu razvoju, saj omogoča sledljivost surovin od gozda do končnega uporabnika ter tako zagotavlja odgovorno ravnanje z okoljem.

Neizmerno si želim

Kjerkoli ste se potepali, kjerkoli ste preživeli včasih vroče, drugič deževne poletne dni, dobrodošli nazaj ... dobrodošli nazaj med sodelavce, dobrodošli nazaj v šolo, dobrodošli v parke in na igrišča, na avtobuse, pločnike, dobrodošli na ulice in trge ... dobrodošli spet nazaj v najlepše mesto na svetu.

V zadnjih dneh me venomer spremlja misel, ki mi nikakor ne da miru. Ob različnih priložnostih me dregne pod rebra. Poletni čas, ki se počasi poslavlja; marsikatera knjiga, ki sem si jo želela izposoditi v knjižnici in prebrati, je bila izposojena. Oh, škoda ... ampak lepo; ljudje še vedno veliko berejo. September in začetek šole; spomnim se na bralno značko. Lep, prelep projekt, ki še vedno traja. Pripravljam prispevek za naše glasilo; ko razmišljam o Plečnikovi cvetličarni, me pokliče Bela Krizantema, povest našega pisatelja Ivana Cankarja. Priprave na jesenske projekte v službi; navduši me opis knjige Tombola ali življenje, avtorice Suzane Tratnik, zato si jo izposodim in preberem.

Knjiga je torej tista, ki me zadnje čase cuka za rokav in skače iz različnih spominov. Njeni začetki segajo v leto 4.000 pr. n. št., s prvimi zapisi na glinenih tablicah in na papirusu pri Egipčanih. Dolga je že njena pot in poslanstvo njeno plemenito. Neizmerno si želim, da odkrivanje skrivnosti napisane besede ostane tudi bodočim generacijam.

Zato berimo, se pogovarjamo in delimo mnenja. Meni se dopade mnogo knjig različnih zvrsti. Nepozaben vtis pa so name brez dvoma naredile knjige Stepni volk, Hermena Hesseja, Sarterjevo delo V zrelih letih in roman Zločin in kazen, Dostojevskega, ki me je navdušil s presenetljivo poetičnim jezikom, napeto zgodbo in filozofsko razpravo v ozadju.

Tokratni Urban vam ponuja predstavitev veliko projektov z oznako NOVO, na 19. strani pa si oglejte novo rubriko, ki spodbuja k branju in ponuja možnost izmenjave mnenj o knjigah.

In ne nazadnje, drage bralke in bralci, dobrodošli nazaj k branju vrstic, ki smo jih v poletnih dneh pripravljali za vas.

Justina Simčič,
odnosi z javnostmi,
Javni holding Ljubljana

Lep pozdrav s Krasa!

PRENOVLJENE CESTE

Ob koncu poletja smo končali prenovo območja Gosposvetske in Slovenske ceste ter Dalmatinove ulice. Gosposvetska cesta ima zdaj povsem novo podobo, sodelavke in sodelavci velike mestne družine pa smo znova dokazali, da s skupnim delom sooblikujemo Ljubljano za vse nas, pa tudi za generacije, ki prihajajo.

Na Gosposvetski cesti je zdaj več prostora namenjenega pešcem in kolesarjem. S prenovo smo uresničili tudi želje stanovalcev tega območja in lastnikov lokalov, ki so nam že leta 2014 poslali prošnjo za oživitev tega območja po zgledu prenovljene Slovenske ceste.

Gosposvetsko cesto smo celovito prenovili, zamenjali vodovod, kanalizacijo, plinovod, vročevod in javno razsvetljavo. Na križiščih, prehodih in avtobusnih postajališčih smo uredili taktilne oznake za slepe, zasadili drevored in namestili stojala za kolesa. Na Dalmatinovi ulici smo zožili vozni pas in tako pridobili dodaten prostor za kolesarsko stezo, kar pomeni, da lahko kolesarji po Dalmatinovi zdaj vozijo v obe smeri.

Podžupan prof. Janez Koželj poudarja, da je preureditev tega območja del obsežnega projekta preureditve mestnega središča in trajnostnega razvoja Ljubljane. Učinki prenove so tako okoljski kot tudi socialni, saj urejeno mesto, v katerem so ljudje na prvem mestu, večja zadovoljstvo meščank in meščanov.

NINA ŠIBIČ

Foto: Nik Rovan, Matija Lukič

Zahvala sodelavkam in sodelavcem ter meščankam in meščanom

Župan Zoran Jankovič se je zahvalil sodelavkam in sodelavcem velike mestne družine, projektantom in izvajalcem del, ki so vsak na svojem področju prispevali k še enemu uspešno zaključenemu projektu. Hkrati se je zahvalil tudi meščankam in meščanom, ki so z razumevanjem sprejeli dela na tem območju, še posebej pa voznikom, ki so s pravočasnim načrtovanjem svojih poti poskrbeli, da zaradi zapore na okoliških cestah ni bilo pretirane gneče.

ZA VEČJO KAKOVOST BIVANJA

Vrednost celotne investicije znaša
5 milijonov evrov.

Delamo naprej!

Poleti smo obnavljali tudi številne druge ceste po Ljubljani. Med njimi moramo omeniti prenovo Zaloške ceste, v okviru katere smo uredili tudi krožišče s Kašeljso cesto in Cesto 30. avgusta. S tem smo pomembno izboljšali prometno varnost na tem območju, saj je bilo pred prenovo to eno najnevarnejših križišč v Ljubljani.

Dela so med drugim potekala tudi na Zoisovi in Karlovški cesti ter na Grablovičevi ulici in še bi lahko naštevali.

Vodja Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet David Polutnik napoveduje številne nove prenove prometne infrastrukture. Med njimi so uredjanje kolesarskih povezav in ureditev P+R parkirišča v Stanežičah, za kar smo prejeli evropska sredstva. Ob tem pa ne smemo pozabiti tudi velikega evropskega kohezijskega projekta v okviru katerega bomo v naslednjih treh letih prenovili kar 261 cest.

Neprecenljive arheološke najdbe

Ko se združita preteklost in sedanjost - arheologi so na območju Gosposvetske ceste odkrili izjemne arheološke najdbe, med drugim tudi del grobišča, ki je ležal znotraj cerkvenega kompleksa in kjer so pokopavali najbogatejše pripadnike zgodnjekršćanske skupnosti v Emoni.

Nakit je večer - med najdbami je tudi ta zlata ogrlica s steklenimi jagodami, ki so jo našli v enem izmed preprostih grobov in 4. stoletja.

PRENOVA V ŠTEVILKAH

Gospodsvetska cesta

1190 m

prenovljenega vodovodnega, kanalizacijskega, vročevodnega in plinovodnega omrežja

34

prenovljenih hišnih priključkov na vodovodnem, kanalizacijskem in plinovodnem omrežju

80

stojal za kolesa

80

zasajenih dreves

6 linij

mestnega potniškega prometa vozi po Gospodsvetski cesti

936

voženj avtobusov na dan v zimskem režimu obratovanja

Dalmatinova ulica

620 m

prenovljenega vročevodnega, plinovodnega in vodovodnega omrežja

4

prenovljeni hišni priključki na vročevodnem, plinovodnem in vodovodnem omrežju

406

voženj avtobusov na dan v zimskem režimu obratovanja

3 linije

mestnega potniškega prometa vozijo po Dalmatinovi ulici

Severni del Slovenske ceste

433 m

prenovljenega vročevodnega, plinovodnega in vodovodnega omrežja

3

prenovljeni hišni priključki na plinovodnem in vodovodnem omrežju

Arheološka izkopavanja na Gospodsvetski cesti

1360 ur

terenskega dela so arheologi opravili na Gospodsvetski cesti

66

vodenih arheoloških ogledov po najdišču

okoli 1150

obiskovalcev arheoloških ogledov

1. julija 2018, po petinšestdesetih dneh obnove, je svoja vrata za popotnike od blizu in daleč ponovno odprl eden izmed najbolj zanimivih in priljubljenih hostlov na svetu – Hostel Celica. Stavba, ki v sebi nosi močno zgodovinsko vrednost, saj je bila več kot sto let zapor, je bila po petnajstih letih delovanja hostla nujno potrebna obnove.

PRENOVLJENI HOSTEL CELICA

JANJA ROZMAN

Foto: Miha Mally

Vrednost kulturne dediščine so prepoznali na Mestni občini Ljubljana, kjer so za temeljito prenavo zagotovili nekaj manj kot milijon evrov. Obnovitvena dela so obsegala celotno prenavo površin v vseh treh etažah hostla, slikopleskarsko obnavo sten, stropov in fasade, zamenjavo notranjega stavbnega pohištva, prenavo kuhinje in okolice. V celoti so bile prenovljene kopalnice in sanitarije, prav tako vse strojne in elektro napeljave. Izboljšave oziroma nove pridobitve vključujejo še energetska obnavo toplotne postaje, novo prezračevanje ter nov sistem hlajenja in ogrevanja. Poskrbljeno pa je tudi za večjo požarno varnost. Po izvedenih gradbenih delih je bila obnovljena vsa notranja oprema objekta, zamenjane vzmetnice in večji del kuhinjskih elementov, popolnjen gostinski inventar. Nova so vrata sob, opremljena s sodobnim sistemom pametnih ključavnic za odpiranje vrat, sobe so po obnovi klimatizirane. V gostinskem delu so bile obnovljene ali zamenjane mize in stoli. Temeljita prenova hostla torej prinaša dodano vrednost pri udobju bivanja, kar je v skladu s sodobnimi turističnimi trendi in kar dviguje tudi blagovno znamko Ljubljane.

Postopke javnih razpisov v zvezi s prenavo je vodil mestni javni zavod Ljubljanski grad, saj mu je Mestna občina Ljubljana v letošnjem januarju zaupala upravljanje umetniškega hostla na Metelkovi.

To poletje so unikatno zgodbo in koncept nočitev v nekdanjih zaporniških celicah, preurejenih v edinstvene umetniške sobe, ponovno lahko izkusili popotniki, obiskovalci Ljubljane. Večkrat nagrajen in razglašen za hostel številka 1 v Ljubljani in Sloveniji, prepoznaven po celem svetu in uvrščen v sam vrh lestvic priljubljenosti hostlov, pa ne opravlja zgolj svoje osnovne, namestitvene dejavnosti. Hostel je poznan tudi

po raznolikem kulturno-umetniškem programu, ki ga izvajamo tako za uporabnike hostla kot tudi za domačo javnost. Tudi v prihodnje se obetajo glasbeni programi, razstave, izobraževalne in družabne vsebine ..., skupaj z ustrezno gostinsko ponudbo pijač in prigrizkov.

Hostel Celica bo še naprej deloval v skladu s prejetim certifikatom Gold Travelife, ki ga bomo kot nov upravitelj obnovili, saj promovira trajnostno delovanje na področju turizma, kar je tudi v skladu s smernicami mesta Ljubljane.

V prihodnje bo tudi več sinergije z Ljubljanskim gradom: uporabniki hostla imajo ugodnosti ob nakupu grajskih vstopnic, v hostlu je novo prodajno mesto, kjer je mogoče poleg vstopnic za ogled gradu kupiti tudi vstopnice za dogodke in spominke.

Javni zavod Ljubljanski grad bo tako v prihodnje – na podlagi dosedanjega dela in izkušenj z vodenjem osrednje turistične točke v mestu, ob sodelovanju in podpori Mestne občine Ljubljana in povezovanju z drugimi deležniki na področju turizma in kulture v mestu – nadaljeval in nadgrajeval uspešno zgodbo Hostla Celica na Metelkovi, ki soustvarja utrip Ljubljane.

NOVA PODOBA KOPALIŠČA TIVOLI

U. NINA ŠIBIČ, VALERIJA RAVNAK

Foto: arhiv JZ Šport Ljubljana

Kopališče Tivoli, ki stoji sredi našega največjega mestnega parka, ima med Ljubljančani in Ljubljančankami prav posebno mesto. Večina izmed nas ga pozna vsaj iz šolskih dni, saj v njem poteka učenje plavanja ljubljanskih osnovnošolcev, zelo priljubljeno pa je tudi med ljubitelji fitnesa in drugih vadb ter med obiskovalci savn. Kopališče je bilo zgrajeno leta 1975 in je bilo že večkrat obnovljeno, poleti pa smo ga še celovito energetske obnovili.

Energetska obnova kopališča, ki je potekala od maja do začetka septembra, je bila izvedena v okviru javno zasebnega partnerstva med Mestno občino Ljubljana ter konzorcijem družb Petrol in Resalta. Obsegala je dela na ovojno stavbo, zamenjavo fasade, kovinske konstrukcije in steklenih delov ter zamenjavo vseh klimatov, toplotne postaje in razsvetljave. Ob tem smo na Mestni občini Ljubljana in javnem zavodu Šport Ljubljana skupaj poskrbeli, da je v teku še zamenjava strešne kritine velikega in šolskega bazena, obnova mostu in menjava tokokrogov. Prenavljamo tudi vhodni del savne Zlati klub Tivoli skupaj z masažnimi prostori, garderobami in počivališči, v novo, moderno podobo pa bo odeta še recepcija in manjši gostinski lokal.

Nova sezona je pred vrati

Po končani obnovi kopališča Tivoli bo jeseni svoja vrata najprej odprl fitnes, nato pa še kopališče in savna. Nove sezone pa ne bodo zaznamovali le prenovljeni prostori, temveč tudi osvežena vadbena ponudba in pestri programi v fitnesu, na bazenu in v savni.

Preverite jih na www.sport-ljubljana.si in izberite aktivnosti po svoji meri! Vabljeni!

Energetske sanacije stavb Mestne občine Ljubljana

Prenova kopališča Tivoli je le ena izmed številnih energetskih prenov stavb v lasti Mestne občine Ljubljana, ki potekajo v okviru javno-zasebnega partnerstva s konzorcijem družb Petrol in Resalta po principu energetskega pogodbenišтва. Skupaj bomo prenovili kar 48 stavb v Ljubljani, med katerimi so kulturni in zdravstveni objekti, šole, vrtci, športni objekti in stavbe mestne uprave. S prenovami bomo znatno zmanjšali porabo energentov, z vgradnjo toplotnih črpalk voda/voda pa prispevali k povečanju deleža obnovljivih virov energije ter posledično znižali emisije toplogrednih plinov.

KRIŽANKE

ŽIVA STEINER

Fotografija med obnovo je narejena z dronom Energetike Ljubljana

Prenova med izjemnim festivalskim poletjem

Mestna občina Ljubljana je avgusta, v sodelovanju z javnim zavodom Festival Ljubljana, zaključila projekt prenove poletnega gledališča Križanke. Rekonstruirano in nadgrajeno prizorišče, ki velja za enega najlepših v Ljubljani, obiskovalcem zdaj nudi še bolj doživeto spremljanje priznanih svetovnih in domačih umetnikov.

V sklopu več kot dva milijona vrednega projekta, ki ga je izvedlo podjetje Makro 5 gradnje, je bila posodobljena oprema avditorija ter izboljšana akustika. Poglobljen in razširjen je bil orkestrski prostor, ki se lahko pohvali tudi z novo strojnico in novim dvžnim sistemom odrskega podija, v celoti pa je bila prenovljena tudi projekcijska kabina.

Križanke so kulturno varovan kompleks, zato sta bila glavna izziva gradbenih del sama logistika gradnje in umestitev težke gradbene mehanizacije preko kamnitih zidov obzidja avditorija. Prenova Križank pa je razveselila tudi arheologe, ki so na območju avditorija našli ostanke ceste, ki je v času rimske Emone služila kot obvoznica.

Bogato kulturno poletje

Križanke, sicer eno izmed osrednjih prizorišč vsakoletnega Ljubljana Festivala, so zaradi omenjenih del letos gostile manj dogodkov, kot ostala leta, ob njihovi ponovni otvoritvi pa se je znova izkazalo, da so pravi magnet za občinstvo, pa čeprav za zdaj ostajajo brez strehe.

Če ste tudi sami obiskali katero od letošnjih prireditev, veste, da je bilo vzdušje sproščeno, izvajalci pa vrhunski. Tokratni festival si bomo verjetno najbolj zapomnili po spektakularnem nastopu skupine La Fura dels Baus, ki je že drugo leto zapored povsem napolnila Kongresni trg. Predstava Sfera Mundi, s katero so slavni katalonski umetniki odprli festival, pa ni navdušila le z izjemno sceno, ampak tudi zato, ker je bila premierno uprizorjena prav v Ljubljani, in sicer v koprodukciji s Festivalom Ljubljana.

Celotno poletje so nato zaznamovali še veliki svetovni orkestri, izjemni plesni nastopi in navdušujoči večeri v družbi opernih zvezd.

Spomin na poletno kulturno dogajanje je še zelo svež, pa vendar so festivalske aktivnosti že usmerjene v prihajajoče dogodke, med drugim v 26. cikel Mladi virtuozji (18. 10. – 18. 4.), 3. Zimski festival (2. 2. – 6. 2.) in 34. Slovenske glasbene dneve (4. 4. – 12. 4.).

KINODVOR V JUBILEJNO SEZONO Z NOVIMI SEDEŽI

ALI KI KALAGASIDU

Kinodvor letos praznuje deseto obletnico. Od oktobra 2008 deluje pod okriljem Mestne občine Ljubljana. Vsa ta leta uspešno izpolnjuje poslanstvo osrednjega mestnega kina, posvečenega prikazovanju kakovostne svetovne filmske produkcije ter razvoju filmske vzgoje in kulture s programi za vse starosti.

V Kinodvoru verjamo, da v marsičem nadaljujemo in nadgrajujemo vizijo osrednje art kino postaje, ki je z novim imenom Kinodvor začela delovati leta 2003 pod vodstvom takratnega direktorja Slovenske kinoteke Silvana Furlana in njegovih sodelavcev. Ker takrat ni bilo dovolj sredstev za celovito prenovo, so z akcijo Na svojem stolu ljubitelje filma pozvali k nakupu »svojih« kino stolov. V zahvalo so na stole namestili ploščice z imeni oziroma napisi po izboru novih »lastnikov« stolov.

Minilo je 15 let in zaradi dotrajanosti sedežev je nastopil čas za vnovično prenovo. V juliju smo za en mesec zaprli dvorano in prenova je stekla. V jubilejno filmsko sezono zdaj vstopamo z novimi in udobnejšimi sedeži. Zaradi pridobivanja ustreznega prostora med vrstami jih je v prenovljeni dvorani v parterju nekoliko manj. Na nove sedeže smo iz spoštovanja in v trajen spomin nazaj namestili ploščice ljubiteljev filma, ki so omogočili prejšnjo zamenjavo.

Foto: Kinodvor

Vse ljubitelje filma vabimo, da nas čim prej in čim večkrat obišejo v prenovljeni dvorani!

Kinodvor pa v novo desetletje stopa s še enim velikim izzivom, saj s svojo ustanoviteljico sodeluje pri načrtovanju mestnega minipleksa, ki bo umeščen v podhod Ajdovščina. Načrt za miniplex zagotavlja prostorske pogoje, v katerih lahko resnično zaživi koncept mestnega kina kot ustvarjalnega kulturnega središča za vse generacije, s poudarkom na pridobivanju novega, zlasti mladega občinstva.

BOGATENJE STROKOVNEGA ZNANJA

JUSTINA SIMČIČ
Foto: Bojan Stepančič, Matej Pivk

Krajski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib je vse bolj priljubljena lokacija za sprostitev in razne aktivnosti. Letos pomladi je krajski park v upravljanje prevzela Snaga. Nova ekipa, ki bo upravljala park in ozaveščala o pomenu tega območja, si želi, da bi biotsko raznolikost ohranili in jo zapustili tudi naslednjim generacijam. Ne dvomimo v uresničitev želje, saj je ekipa strokovna in hkrati zaljubljena v naravo.

Koncesija z odgovornostjo do narave in živih bitij

Konec leta 2016 je Mestna občina Ljubljana upravljanje **Krajskega parka Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib** z Odlokom o koncesiji za upravljanje Krajskega parka podelila Snagi. Krajski park je od leta 1984 zavarovan z odlokom, a je bil le-ta zastarel in neskladen z aktualno zakonodajo, zato smo sprejeli nov odlok, v katerem so opredeljene aktivnosti za prihodnost. Odlok določa tudi pravila varovanja narave in način upravljanja. Zakonodaja omogoča tri načine upravljanja: javni zavod, režijski obrat lokalne skupnosti ali koncesija javnemu podjetju. Odločili smo se za podelitev koncesije Snagi, in sicer na podlagi kakovostnega dela v preteklih letih. Predvideli smo ustanovitev samostojne organizacijske enote, vključno s številom zaposlenih, financiranjem in nadzorom. Predlog nalog opredeli Oddelek za varstvo okolja

MOL, Snaga opredeljene naloge izvaja, na Oddelku pa izvajanje nadzirajo. **Nataša Jazbinšek Seršen**, vodja oddelka, je izrazila zadovoljstvo in povedala, da je izbrana odlična ekipa, ki dobro dela, saj so prvi rezultati od pomladi do avgusta že vidni.

Zaupanje zaradi dobrega preteklega dela

Snaga veliko pozornost posveča kakovostni izvedbi storitev in zadovoljnim uporabnikom, kar se odraža in prepozna pri različnih deležnikih. Tudi prejem koncesije za upravljanje krajskega parka **direktor Janko Kramžar** razume kot potrditev dosedanjega dobrega dela in pridobitev zaupanja. V preteklosti so opravljali le čiščenje javnih površin, nato so prevzeli tudi vzdrževanje le-teh. Ker se dejavnosti prepletata, je prevzem obeh omogočil tudi dvig

kakovosti te storitve. Prevzem upravljanja krajinskega parka pa je nadgradnja omenjenih dveh dejavnosti, saj prevzete naloge predstavljajo več kot vzdrževanje. Po besedah **direktorja Janka Kramžarja** nova ekipa prinaša bogatenje strokovnega znanja v Snagi: »Pričakujem, da bo to primer najboljšega upravljanja parka v Sloveniji.«

Pester nabor nalog

Območje parka Tivoli je bilo že konec 19. stoletja razglašeno za mestni park. Že takrat so se odločili, da območje zahteva strokoven pristop in izbrali skrbnika – vrtnarja ter uvedli nadzor.

Novo ekipo, ki bo skrbela za krajinski park sestavljajo štirje sodelavci: Andrej, Luka, Saša in Mateja. Vodja je **Andrej Verlič**, ki je na predstavitvi poudaril pomen krajinskega parka za zdravje in razvedrilo meščank in meščanov, ter izrazil veliko željo po ohranitvi vseh vrst organizmov v parku. Poleg pestrega programa in različnih nalog bo ekipa skrbela tudi za povezovanje vseh deležnikov in ozaveščanje obiskovalcev. »Letos aprila smo že izvedli prvo ozaveščevalno akcijo za lastnike psov. Predstavili smo kako preživeti kakovosten čas s pasjim prijateljem,« je začetke svojega dela opisal vodja ekipe. »Tudi sicer naš način dela ne bo kaznovanje, globe so namreč skrajni ukrep, več pozornosti bomo posvečali pozitivnim zgledom. Potrkali bomo na vest obiskovalcev. Opažam manj vandalizma in manj smeti kot pred leti. Pri tem je zelo pomembno hitro oziroma takojšnje reagiranje, saj s tem preprečimo nadaljevanje. Lažje je odvreči odpadke na tla, če je tam že kopica drugih. Podobno je z vandalizmom. Redni obiskovalci pa na vandalizem vršijo tudi socialni pritisk z zavedanjem, da je to prostor, ki si ga delimo.«

To je moja sreča

Luka Šparl je poznavalec gliv, zelišč in drugih rastlin. Na terenu v parku spremlja biotsko dogajanje in ugotavlja specifične vrste, ki parku podeljujejo elitnost: »Prepričan sem, da naravo znamo približati ljudem. Želim si, da bomo bogastvo narave, ki smo ga deležni danes, skupaj ohranili tudi za prihodnje generacije.« Razmišljanje deli s sodelavko **Sašo Vochl**, ki je v parku naravovarstvena nadzornica. Pri svojem delu išče sinergije med naravo in človekom. Med tem, ko v parku kaj malega popravi, na primer privije tablo, otrokom odgovarja na najrazličnejša vprašanja in posluša zgodbe obiskovalcev. »Delovni dan preživim aktivno v naravi, za ljudi in za živali. To je moja sreča!« iskrivo in navdušeno opiše svoje delo.

Strokovna služba Krajinskega parka znotraj Snage opravlja varstvene, strokovne, nadzorne in upravljalne naloge. Z leve proti desni: Andrej, Luka, Mateja in Saša.

Andrej Verlič, strokovni vodja upravljanja Krajinskega parka je strokovnjak za urbano gozdarstvo. Doktoriral je na temo dejavnikov kakovosti in varnosti rekreacije v urbanem gozdu na območju Krajinskega parka Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib. Območje krajinskega parka zelo dobro pozna, saj ga je zadnja leta aktivno spremljal tudi s strokovnega vidika. S parkom pa je povezan tudi zasebno: po območju teče, sprehaja psa, včasih je v njem tudi redno fotografiral.

Saša Vochl, naravovarstvena nadzornica je univerzitetna diplomirana inženirka gozdarstva. Kot del ekipe Gozda eksperimentov (deluje na GIS) se je redno srečevala z izobraževanjem in interpretacijo narave ter znanstvenih dognanj za različno ciljno publiko kot tudi z gozdno pedagogiko. Je bolj praktik kot teoretik, zanimajo jo zelo različne stvari, zato ji v parku nikoli ni dolgčas.

Luka Šparl, višji naravovarstveni svetovalec je mag. biologije in ekologije z naravovarstvom. Že vse od otroštva večino svojega prostega časa preživi v naravi, na terenu. Njegova prva zaposlitev je bila na Zavodu za gozdove. Je član več nevladnih organizacij. Meni, da je prav približanje narave ljudem tisto, kar je ključno za njeno uspešno ohranjanje. Želi, da meščani in obiskovalci krajinski park razumejo kot izjemno vrednoto širšega javnega pomena.

Mateja Nose Marolt, naravovarstvena svetnica je univerzitetna diplomirana biologinja. Leta 2014 je zaključila še podiplomski študij varstva naravne dediščine. Je članica Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije in avtorica ali soavtorica številnih poljudnih naravovarstvenih publikacij, ki jih izdal Zavod za varstvo narave. Njena poslovna pot je ves čas povezana z naravo in komunikacijo.

Zanimivost iz starega časopisa: Na promenadi so veljala tudi stroga pravila obnašanja, kot piše v Valenčičevi knjigi Vzgoja in omika ali izvir sreče: »Ako greste na sprehod z dvema osebama, pazite, da gre najiminenitneša oseba na sredi, manj imenitna na njeni desni, najmanj imenitna oseba pa na levi strani.« Vožnja s kolesi je bila strogo prepovedana, sprehajalec je moral hoditi mirno, in se čim manj ozirati, »vendaar naj prijazno pogleda mimoidočega, nikar pa naj vanj dolgo ne upira svojega pogleda«. Prepovedana so bila petje, žvižganje, plivanje ali glodanje hrušk ali jabolk.

Posebnosti v krajinskem parku

Puščavnik je vrsta hrošča, ki skoraj izključno živi v duplih starih dreves. Ličinka se približno tri leta prehranjuje s trohnečim lesom, odrasel hrošč, ki meri od 20 do 35 mm, pa živi le nekaj tednov. Samec oddaja značilen vonj, podoben vonju marelic ali sliv. S tem privablja samice.

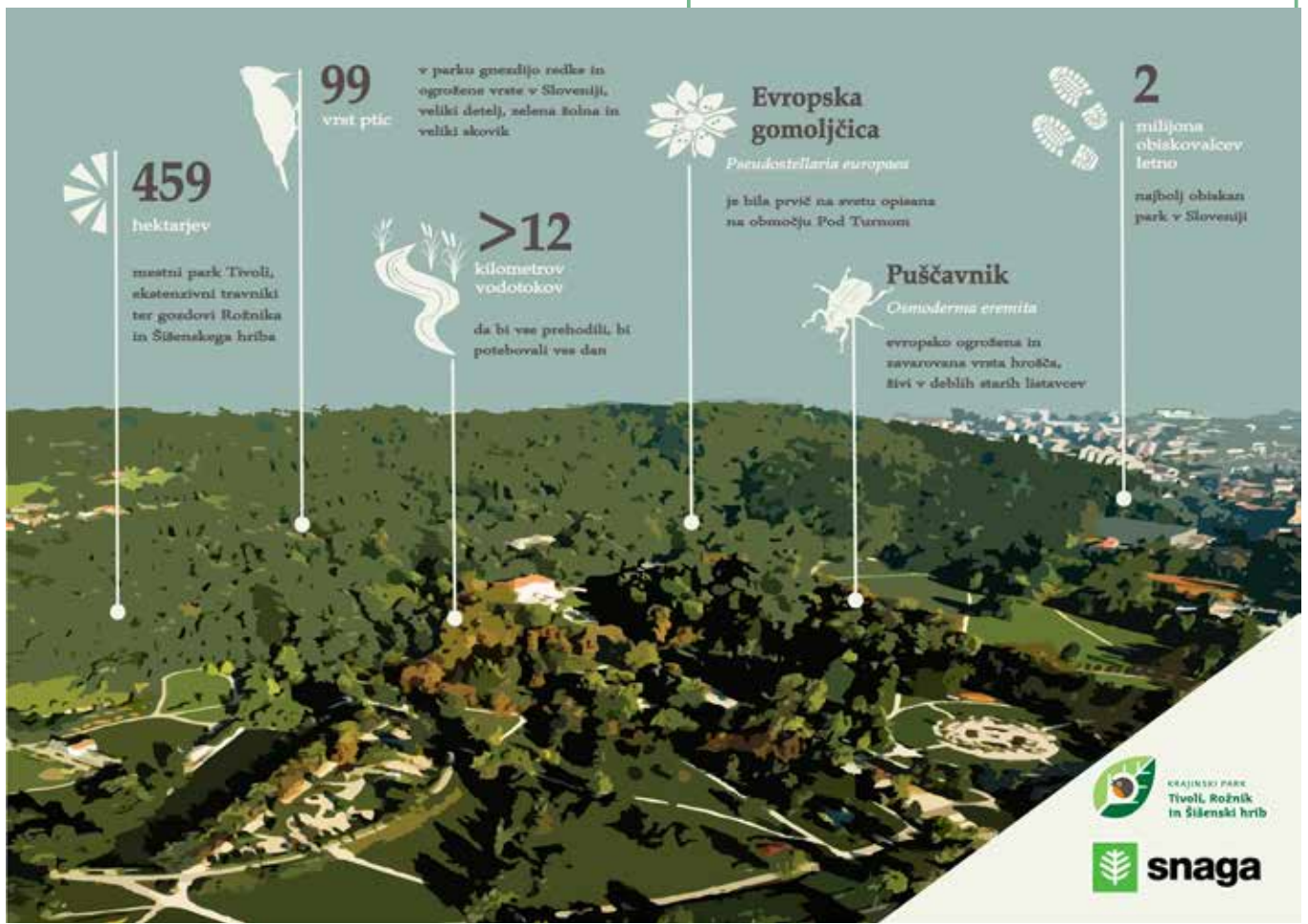
Zaradi specifičnih življenjskih zahtev in slabe mobilnosti (do 200 m) vrsto ogroža izguba habitata. Vrsta je v Sloveniji zavarovana, kot evropsko pomembna in prizadeta vrsta je uvrščena na rdeči seznam hroščev. Z monitoringom v Tivoliju skrbijo za ohranitev vrste.

Naravni spomenik Pod Turnom (pod Tivoljskim gradom) je klasično nahajališče evropske gomoljčice, kar pomeni, da je bila rastlina tu odkrita in prvič opisana. Drobna in nežna rastlinica cveti zelo kratek čas, od aprila do maja. V tleh ima koreninske gomoljčke, s katerimi se tudi vegetativno razmnožuje. Za ohranitev dobrega stanja rastišča je treba preprečevati prstočasne aktivnosti neposredno na rastišču in zagotoviti ustrezno gospodarjenje z gozdom.

Mateja že vrsto let dela na področju komuniciranja. Poskrbela bo, da se vredno na zanimiv način predstavi javnosti. Znanje strokovnjakov bo prevedla v vsakomur razumljiv jezik.

Poglejte na <http://parktivolirozniksisenskihrib.si/>, FB in Instagram.

MODRE SPREMEMBE, ZELENA PRIHODNOST

 TINA BERČIČ

S svojim vsakodnevnimi dejanji, praksami in navadami oblikujemo kakovost jutrišnjega dne. Tako nas, kot tudi generacij, ki prihajajo. Naša dolžnost in odgovornost je, da vsak dan spreminjamo svoje navade v okolju prijaznejše, ki so mogoče malenkost manj udobne, vendar potrebne za to, da bomo lahko še naprej uživali darove, ki nam jih v obliki naravnih virov nesebično ponuja naš planet.

Naša skupna odgovornost je tudi voda, naravni vir, brez katerega ni življenja, zato vam v nadaljevanju ponujamo nekaj predlogov, s katerimi lahko izkažete spoštovanje tako pitni kot tudi odpadni vodi in vodnim virom.

- Kanalizacijski odtok ni namenjen temu, da se znebite nevarnih odpadkov (zdravil, topil, olj, barv) in drugih odpadkov, ki ne sodijo v kanalizacijo (trdnih odpadkov, npr. embalaže).
- Obnašajte se kot razumni potrošniki in kupujte le stvari, ki jih res potrebujete. Na ta način lahko največ prispevate k varčevanju z vodo. Za proizvodnjo vsakega izdelka se namreč uporablja voda.

Spoštujemo vodo. Spoštujemo življenje.
Foto: Doris Kordič

- Razumno uporabljajte nevarne snovi v gospodinjstvu, ne kupujte jih na zalogo in jih uporabljajte v skladu z navodili.
- Omejite uporabo pralnih in pomivalnih sredstev, saj jih v splošnem doziramo preveč.
- Nikoli ne zlivajte nevarnih snovi v tla, vode ali kanalizacijo in ne zakopavajte v tla nevarnih snovi.
- Skrbno ločujte odpadke.
- Nikoli ne odvrzite ali odložite odpadkov v naravo.
- Ne zahtevajte pretiranega soljenja cest pozimi. Kadar bodo ceste poledene, bo treba pač vstati prej.
- Jejte lokalno ekološko pridelano hrano.
- Razumno uporabljajte rastlinska hrana na vrtilčkih, vrtovih in njivah ter travnikih. Uporabljajte za okolje čim manj nevarna rastlinska zaščitna sredstva in samo, če je to res potrebno.
- Bodite okoljevarstveni nadzorniki. Hodite naokoli z odprtimi očmi in sporočite pristojnim organizacijam, če opazite nepravilne dejavnosti v okolju.
- Uporabljajte kolo kot prevozno sredstvo.
- Zbirajte deževnico in jo uporabljajte za zalivanje vrta.
- Natočite si vodo iz pipe v stekleničko, ko odidete od doma.

ČISTO ZATE

Na spletnem mestu www.cistozate.si, ki je zaživel spomladi, najdete vse informacije o trenutno največjem slovenskem kohezivskem projektu, v okviru katerega bo nadgrajen sistem odvajanja in čiščenja odpadne vode na območju Mestne občine Ljubljana, Občine Medvode in Občine Vodice. Več kot 111 milijonov evrov (brez DDV) vreden projekt Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja, ki ga sestavljajo trije deli, bo prinesel vrsto prednosti uporabnikom in okolju.

Po zaključku projekta se bodo na Centralno čistilno napravo, katere kapacitete bodo povečane, tehnološki postopek čiščenja pa nadgrajen, stekale in čistile odpadne vode obstoječih in več kot 22.000 novih uporabnikov, katerih gospodinjstva bodo priključena na več kot 130 km novega kanalizacijskega omrežja zgrajenega na območju Ljubljane, Medvod in Vodice. Več kot 12 km dolg povezovalni kanal Co, ki bo prav tako v okviru projekta zgrajen v Ljubljani, bo bistveno razbremenil ljubljanski centralni kanalizacijski sistem in omogočil priključitev odpadnih vod iz delov naselij Stožice, Ježica in Šmartno ob Savi, kjer kljub temu da naselja ležijo na ožjem vodovarstvenem območju, vsi objekti še niso priključeni na kanalizacijo. Zgrajen povezovalni kanal pa bo s Centralno čistilno napravo Ljubljana povezal tudi severozahodni del Ljubljane, Medvod in Vodice in tako omogočil znatno višji učinek čiščenja odpadne vode, ki bo poskrbel, da se bo v naravo stekala še čistejša odpadna voda.

V OBJEMU GOZDOV

 VITA KONTIĆ

Mestno življenje je živahno, njegov utrip je hiter in intenziven, zato nam ob vsakodnevnih obveznostih prija, če se lahko zatečemo v spokojnost gozdov. Kakšno srečo imamo v Ljubljani, da je kar 40 % občinske površine prekrite z gozdovi, kjer lahko najdemo senco, mir, možnost za umik od mestnega vrveža, športno rekreacijo ali, preprosto, sprostitev.

V akciji Za lepšo Ljubljano 2015 smo sodelavci velike mestne družine na Golovcu zasadili več tisoč novih dreves. Foto: Vita Kontić

V Mestni občini Ljubljana smo z namenom, da bi urbane gozdove še naprej ustrezno negovali, jih urejali v sožitju z naravo ter v njih obiskovalcem ponudili vsebine, ob katerih se bodo lahko sprostili, razgibali ali kaj novega naučili, oblikovali partnerstvo za trajnostno upravljanje z urbani gozdovi. Kakovost življenja bomo še izboljševali v okviru projekta URBforDAN – upravljanje in raba urbanih gozdov kot naravne dediščine v podonavskih mestih, ki se izvaja v okviru programa Interreg Podonavje in je podprt s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj.

V projektu URBforDAN, ki se je začel 1. junija 2018, bomo vse do 30. novembra 2020 nadgrajevali dosedanje dosežke in prizadevanja za ohranjanje mestnih »zelenih pljuč« in biotske raznovrstnosti. Ukvarjali se bomo z varstvom naravnih vrednot, trajnostno rabo naravnih virov in razvojem socialnih funkcij urbanih gozdov na območju Podonavja.

Posebno pozornost med urbani gozdovi v Ljubljani posvečamo Golovcu, ki smo ga izbrali za izvedbo tega pilotnega projekta, s katerim bomo vzpostavili ustrezen način za učinkovito skupno gospodarjenje z gozdom, in sicer z vključevanjem vseh ciljnih skupin.

Skupaj do urejenega urbanega gozda

Kot posebnost s projektom razvijamo participativno in integrirano upravljanje mestnih in primestnih gozdov, ki so pomembna območja naravne dediščine. Pričakujemo, da bomo v sklopu projekta izboljšali sodelovanje med ključnimi deležniki (upravitelji in lastniki gozdov,

uporabniki oz. obiskovalci, strokovno javnostjo, nevladnimi organizacijami ...), in sicer z njihovim aktivnim vključevanjem v projektne dejavnosti ter ukrepe.

Bolj oprijemljivi rezultati projekta na terenu bodo vidni predvsem v letih 2019 in 2020, ko bomo na območju Golovca uredili pet vstopnih točk za obiskovalce, poti za pešce in kolesarje ter jahalne poti. Namestili bomo urbano opremo, med drugim lesene klopi, mize in koše za odpadke, pa tudi oznake, smerokaze in informativne table z opisom območja kot naravne dediščine, posameznih ureditev in drugih vsebin na lokaciji. Označili bomo učno pot, uredili tematsko otroško igrišče za izobraževanje v naravi, postavili leseno orodje za telesno vadbo in vzpostavili t. i. tiho območje s posebnim prostorom za sproščanje.

MOL kot vodilni partner projekta

V URBforDAN sodeluje 12 projektnih partnerjev in štirje pridruženi projektne partnerji. Poleg Mestne občine Ljubljana, ki je vodilni partner, so vključena še mesta Dunaj (Avstrija), Budimpešta (Madžarska), Zagreb (Hrvaška), Beograd (Srbija), Cluj-Napoca (Romunija) in Ivano-Frankivsk (Ukrajina). Partnerstvo dopolnjujejo Zavod za gozdove Slovenije, Fölkert – neprofitna organizacija, ki upravlja gozdove in parke v Budimpešti, podjetji Hrvatske šume d.o.o. in JP Srbijašume ter Metropolitanska organizacija Cluj-Napoca. Praga, Podgorica in Sarajevo ter organizacija FAO (Food and Agriculture Organization), ki spada pod okrilje Združenih narodov, so v projekt vključeni kot pridruženi partnerji.

Skupna vrednost projekta za vse partnerje je 2.788.566,61 EUR, sofinanciranje iz EU sredstev pa znaša 2.370.281,58 EUR.

Prizadevali si bomo za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot na Golovcu. Foto: Vita Kontić

MESTNA OBČINA SMO LJUDJE

NINA ŠIBIČ

Foto: Primož Korošec

Na spletni strani www.ljubljana.si smo v začetku poletja predstavili novo rubriko Mestna občina smo ljudje, v kateri vsak petek na sproščen in malo drugačen način predstavljamo vodilne sodelavce Mestne uprave. Kliknite na našo spletno stran in jih spoznajte tudi vi!

Naša prva gostja je bila **Tanja Dodig Sodnik**, vodja Kabineta župana, ki svoj dan začne z močno turško kavo.

Marko Kolenc, vodja Oddelka za šport, si kakovost življenja v Ljubljani predstavlja takole: 15 min s kolesom si iz centra v naravi. Svobodni. Srečen.

Podžupanja **Jelka Žekar** si želi večjih sprememb v našem skupnem zavedanju, da velja skrbno ravnati z vsem, kar imamo in smo ustvarili v mestu, in doseči, da mesta ne bi več pustošil vandalizem.

Mag. Robert Kus, vodja Oddelka za zaščito, reševanje in civilno obrambo, je posebej ponosen na svoje sodelavke in sodelavce na oddelku ter v Gasilski brigadi Ljubljana, ki so se že velikokrat izkazali v najtežjih trenutkih.

Tadeja Möderndorfer je vodja Službe za javna naročila, katere največje zadovoljstvo je opazovanje, kako naše mesto hitro spreminja svojo podobo in postaja vse bolj moderno, prijazno in to tudi zaradi neutrudne ekipe njenih sodelavcev.

Delovni dan podžupana **Aleša Čerina** se začne zgodaj, po njegovih besedah pa je miselno načrtovanje sila pomembno za uspešen dan. Že jutraj se je treba posvetiti tudi najdražjim.

Podžupan **prof. Janez Koželj** med načrti za prihodnost izpostavlja ohranitev zdravega duha v zdravem telesu.

Direktorica **Mestne uprave Urša Otoničar** nam je povedala, da proste dneve najraje preživlja športno z družino.

Pogovore s sodelavci Mestne občine Ljubljana objavljamo vsak petek. Vabljeni k branju! www.ljubljana.si, rubrika Mestna občina smo ljudje.

Na naši spletni strani nadaljujemo tudi z nizanjem **MESTnic**, zgodb sodelavk in sodelavcev velike mestne družine, ki z nami delijo svoj pogled na našo prelepo Ljubljano. Svežo MESTnico lahko preberete vsak mesec.

SEM DEL ČUDOVITE EKIPE

NINA ŠIBIČ

Kolesarka Mateja Kunc na poti iz Seville do Santiga De Compostela. Foto: osebni arhiv

Na kratek pogovor smo tokrat povabili Matejo Kunc, ki svoje službene dni preživlja na najbolj »moškem« oddelku Mestne uprave, Oddelku za zaščito, reševanje in civilno zaščito. Zanimalo nas je, kako krmari med svojimi kolegi in kaj ji požene kri po žilah.

Na Oddelek, na katerem delate, gledamo kot na naš najbolj moški oddelek. Poleg tajnice ste tam edina ženska. Kako se počutite med samimi moškimi in kako so vas sprejeli medse?

"Statistično gledano je to res in velikokrat me vprašajo to. Jaz pa na to sploh ne gledam tako... očitno sem naš kolektiv tako ponotrnila, da se mi to moško - žensko razmerje ne zdi nič posebnega. Je že res, da smo si eni in drugi do določene mere različni in da načeloma delujemo po različnih principih, a se zato dopolnjujemo. Vsak izmed nas

je malo poseben, a smo prav zaradi združene želje in našega poslanstva – biti človek/ljudje in pomagati soljudem in prebivalcem našega mesta v stiski, enotni. To nas združuje in povezuje."

Kakšne so vaše delovne naloge? Čemu posvečate največ pozornosti?

"Usklajujem, pripravljam, izvajam, vodim, povezujem. Sem skrbnica pogodb, snovalka konceptov, pripravljam usposabljanja in vaje članov reševalnih enot... Sem posredovalka, odločevalka, podpora v dejanskih nesrečah... pri soočanju z nesrečo, ljudmi, poškodovanim premoženjem in naravo. Moje delo je pisarniško, uradniško, a tudi terensko. Je dinamično in polno izzivov."

Pri vas je največ dela takrat, ko gre kaj hudo narobe, kar zagotovo pomeni, da je vaše delo zelo stresno. Kako se lotete nalog v kriznih situacijah? Se vas je katera od teh kriznih zgodb tudi osebno dotaknila?

"Mi delamo takrat, ko je (še vse) v redu,

hkrati pa pripravljamo, gradimo ter vzdržujemo sistem zaščite in reševanja (tudi) za takrat, ko je hudo »narobe«. Vsaka zgodba, vsaka nesreča se me dotakne na svoj način. Stres, adrenalin je seveda prisoten, včasih tudi občutek nemoči - ta je še najhujši - ko se z vsemi sredstvi ne da pomagati in ublažiti stiske.

Pri mojem delu se mi zdi izredno pomembno, da sem v ravnovesju (»axis mundi«), da se znam zbrati in odločiti, ko je težko. Nepoznavalci včasih mislijo, da smo »supermani« in da imamo čarobno paličico, a narava ima vedno prav. Tega se sodobno razmišljujoč, v računalnik in telefon zazrt človek vse manj zaveda, od tod tudi veliko težav pri dojemljanju naravnih pojavov, ki so prisotni od nekdaj."

Kaj pa radi počnete v prostem času?

"Za vzpostavljane ravnovesja se mi od nekdaj zdi bistven stik z zemljo in ostalimi naravnimi elementi (vodo, zrakom, tudi ognjem), šport pa je samo pika na i. Tek na smučeh, smučanje, plavanje, pohajanje po hribčkih in hribih, kolesarjenje. S slednjim sem začela zaradi krepitve mišic zaradi težav s koleno. Trenutno se pripravljam na malo daljši kolesarki izlet od Amsterdama do Ljubljane.

Poleg tega pa me zanima še marsikaj... umetnost, zgodovina, sonaravno življenje."

Moj življenjski moto je...

»da zapustim(o) ta svet boljši, kot smo ga dobili«.

Najljubši kotiček v Ljubljani...

»biserov in biserčkov je veliko, zato težko izpostavim enega samega. Mogoče Ljubljanski grad, kot najvišjo točko nad mestom.«

Dneva ne morem začeti brez...

»dobre kave in pozitivne naravnosti iz svetlobe.«

LJUBEZEN od A do (RO) Ž

JUSTINA SIMČIČ

Naklonjenost rožam nas odpira za njihov globlji pomen. Z njimi lahko komuniciramo, se pogovarjamo in jih poslušamo – menda to ve večina vrtnarjev in veliko otrok. Bojana je cvetličarka že 36 let. Njeno vsakdanje delo v Plečnikovi cvetličarni lepšajo najrazličnejši cvetovi in ga bogatijo ljudje, ki si cvetove zaželi.

Rada imam rumeno

Cvetje meni pomeni eno samo veselje, vedno me spravi v dobro voljo. Najbolj navdušena sem nad svetlimi barvami. Rada imam rumene vrtnice, rumen nagelj. Včasih je bilo veliko povpraševanja po rumenem irisu, imeli smo rumene škrcniclje. Danes je ponudbe v rumeni barvi manj, a meni je še vedno najljubša.

Bilo je v cvetličarni

“Dober dan, ali pri vas prodajate “prst”?”, me je vprašala stranka na začetku mojega dela v cvetličarni. Rekla sem, da ne in stranka je mirno odšla. Seveda smo jo imeli, zemljo namreč. A slovenščina “po domače” je bila meni takrat neznan. Šele kasneje sem ugotovila kaj je stranka pravzaprav želela. Je pa tudi zgodba iz današnjega časa, ki me je pretresla. Klicala je gospa in naročila šopek ter dostavo: “Naj bo lep šopek, ker ga naročam za mojo mamo. Žal ne bom utegnila priti na pogreb”, je rekla. Ostala sem brez besed.

Veliko se je spremenilo

Včasih so kupci v naših cvetličarnah želeli bolj preprosto cvetje kot danes. Imeli so na splošno bolj spoštljiv odnos. Danes so stranke zelo različne, nekatere prijazne, druge pa neučakane in nestrpne. Tudi odnos do cvetja se je spremenil. Trendi se tudi v cvetličarstvu nenehno spreminjajo.

Popoln poročni šopek

Pri tem so pomembne različne tehnike izdelave in oblike, predvsem pa, kakšna je nevesta, ki bo nosila šopek. Univerzalnega recepta za lep poročni šopek ni, vse je odvisno od navdiha in temeljitega pogovora z nevesto in celo ženinom. Ne smemo ju razočarati, saj ima šopek pri poroki zelo pomembno vlogo.

Poklic cvetličarja

To je zelo lep poklic. Da se odločiš za takšen poklic je pogoj ljubezen do narave in še posebej do rož, okrasnih rastlin in podobno. Ob šolanju svetujem čim več praktičnega dela, ob opravljanju poklica pa veliko prijaznosti in dobre volje.

Plečnikova cvetličarna ima urejeno tudi spletno trgovino, kjer lahko naročite šopek z dostavo na izbrani datum. Okoljsko ozaveščenost izražajo s ponudbo ekoloških steklenih sveč, ki se uporabljajo večkratno, saj imajo možnost menjave vložkov, poleg tega pa je odpadke mogoče predelati. Plečnikova cvetličarna je odprta vse dni v tednu. Dosegljivi so na 01 420 17 40/90 Več o ponudbi: www.plecnikova-cvetlicarna.si.

Bojana Petrović Hrovat je cvetličarka v Plečnikovi cvetličarni.

Cvetlice navdušujejo s svojo obliko, vonjem in barvami. Zbudijo čutila in burijo našo domišljijo. Hkrati pa nosijo v sebi tudi veliko simbolike.

Mak Ljubitelji bleščečega maka so posebni, izstopajo iz množice. Poleg tega so kreativni in učeči. Njihova osebnost izjemno privlači ljudi in pušča v družbi dolgotrajen spomin. Mak je pravzaprav simbol spomina.

Iris Ta cvet simbolizira optimizem, ki je za ljudi, ki jim je všeč ta roža, pomembnejši kot bogastvo. Ljudje, ki jih privlači iris, imajo bujno domišljijo in so lahko umetniki. Vincent Van Gogh je v mnogih svojih delih slikal bleščeči vijolični cvet v svojem edinstvenem slogu.

Ivanjščica Ivanjščica je roža veselja. Če vam je všeč ta majhen cvet, ste najbrž velikokrat nasmejani in se radi zabavate. Ta majhna cvetlica je bila v 60. letih prejšnjega stoletja tudi simbol miru in ljubezni.

Zanimivost iz Francije: Navada je, da se ob petkih kupuje več rož; gospodje jih podarjajo svojim damam, gospodinje okrasijo dom, včasih pa jih kupijo zgolj za veselje in zaradi tradicije. Ob petkih so torej cvetličarne v Franciji polne kupcev.

NADGRADNJA DRUŽINI PRIJAZNE POLITIKE

Z mislijo na sodelavke in sodelavce ter njihove družine

MARIJA ZABUKOVEC

Foto: Ekvilib inštitut

Usklajeno poklicno in zasebno življenje pomembno prispevata h kakovosti življenja naših sodelavk in sodelavcev, zato smo v družbi JP VODOVOD-KANALIZACIJA ponosni, da smo prejeli polni certifikat Družini prijazno podjetje. Prav družino, dano in izbrano, namreč razumemo kot naš dom in naš varni pristan, še posebej v trenutkih, ko nam življenje na pot postavi izzive. Družini prijazno politiko razumemo kot odnos, v katerem smo drug drugemu ljudje, s tisto malo medsebojne človečnosti, ko tako skupaj delamo velike in pomembne korake.

Tim JP VODOVOD-KANALIZACIJA smo del skupine Družini prijaznih podjetij že več kot štiri leta. Lani smo našo družini prijazno politiko s kar štirinajstimi ukrepi, ki smo jih uvedli v okviru osnovnega certifikata, nadgradili s še štirimi dodatnimi možnostmi lažjega usklajevanja dela in družine: dodatne ure odsotnosti z nadomestilom plače zaradi izrednih družinskih razlogov, upoštevanje socialnih kompetenc pri izbiri in napredovanju vodij, razvoj socialnih veščin za vodje ter psihološko svetovanje in pomoč.

Družina je torej nekaj edinstvenega in pomembnega, zato smo toliko bolj veseli zadovoljstva naših sodelavcev, ko jim z izvajanjem ukrepov stojimo ob strani. Svojo izkušnjo, ob možnosti koriščenja

ur ob uvajanju otroka v vrtec, z vami deli naša sodelavka Tjaša. Njeno zadovoljstvo je bilo veliko, saj ji je omogočilo lažje, predvsem pa nestresno usklajevanje uvajanja v vrtec ter službenih obveznosti. Nad ukrepi pa ni bila navdušena samo Tjaša, temveč tudi prijateljice in starši, ki jih je srečala v vrtcu. Vsi so bili presenečeni nad ugodnostmi, ki jih družba, z družini prijazno politiko, omogoča svojim sodelavcem.

Verjamemo, da smo z družini prijazno politiko na pravi poti in verjamemo, da smo prav z njo pripomogli »pričarati« kak otroški nasmeh sreče več in hkrati staršem omogočili, da so te nasmeh sreče svojih otrok doživeli.

Lažjemu usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, z izvajanjem ukrepov v okviru osnovnega in polnega certifikata Družini prijazno podjetje, sledijo tudi Javni holding Ljubljana, Snaga, JP Ljubljanska parkirišča in tržnice ter družba ŽALE.

ŠOFERJI Z VELIKO ZAČETNICO

TAMARA DEU

Foto: Mojca Mohar

Štiriinšdeseto Državno prvenstvo poklicnih voznikov se je letos odvijalo 26. maja v Ljubljani, na sedežu Zveze združenj šoferjev in avtomehnikov Slovenije (ZZŠAMS). Ekipo LPP so sestavljali tekmovalci **Andrijana Stojkov ter Jože Kobe** (kategorija kombi) in **Robert Kuzma, Srečko Djukić, Sebastijan Vadnau, Ratko Kusić, Mladen Kusić ter Pavle Seljak** (kategorija avtobus). Tekmovanje je bilo sestavljeno iz teoretičnega in praktičnega dela. Teoretični del je obsegal poznavanje »cestno prometnih predpisov in prve pomoči«, praktični del pa »spretnostno vožnjo na poligonu« z enajstimi ovirami.

Med tekmovalci iz cele Slovenije so posamezniki in posamezne manjše ekipe LPP dosegali odlična **prva mesta**. V kategoriji »kombi - posamezne uvrstitve«, je Andrijana Stojkov osvojila 1. mesto in Jože Kobe 2. mesto. V kategoriji »avtobus« je ekipa LPP - Robert Kuzma, Srečko Djukić, Sebastijan Vadnau - dosegla ekipno 1. mesto in ekipa LPP - Pavel Seljak, Mladen Kusić, Ratko Kusić - ekipno 2. mesto. Skoraj vsa prva mesta, razen petega, pa so tekmovalci LPP zasedli tudi pri posameznih uvrstitvah. Takole so se zvrstili: 1. mesto – Robert Kuzma; 2. mesto – Pavel Seljak; 3. mesto - Srečko Djukić; 4. mesto – Sebastijan Vadnau; 6. mesto – Mladen Kusić; 7. mesto – Ratko Kusić.

PREŠTIŽNA NAGRADA ZA PLEČNIKOVO HIŠO

MAJA KOVAČ

Letošnja slovenska prejemnica prestižne nagrade Evropske unije za kulturno dediščino / Europa Nostra 2018 je Plečnikova hiša.

Ob sprehodu skozi Ljubljano ne morete spregledati množice ureditev in arhitekturnih stvaritev slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika. Arhitekt, rojen v Ljubljani in v stroki podučen na Dunaju, je v Pragi pridobil pomembno ustvarjalno širino, ki jo je ob prihodu v rodno Ljubljano spretno udejanjil in ustvaril fenomen, ki mu danes pravimo Plečnikova Ljubljana. Marsikatera ideja se mu je porodila prav v njegovem domu, v hiši v Trnovem, ki je danes urejena kot muzej in je bila leta 2009 razglašena za spomenik državnega pomena. Ravno celovita prenova Plečnikove hiše, ki je potekala v letih 2013–2015 in s katero so v Muzeju in galerijah mesta Ljubljane, ki upravlja s hišo, pripravili poglobljeno strategijo za razvoj izobraževalnih in drugih programov na temo arhitekture in Plečnikovega ustvarjanja, je bila razlog, da je junija letos Plečnikova hiša prejela prestižno nagrado Evropske unije za kulturno dediščino / Europa Nostra 2018.

Žirija, ki je sicer nagradila 29 projektov iz 17 držav, je med drugim v svojo odločitev za podelitev nagrade Plečnikovi hiši, v kategoriji Izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje, zapisala: "Skupaj z obnovo hiše je bil pripravljen tudi dodelan izobraževalni program, ki je zagotovil obstoj učnega okolja za nadaljnje izobraževanje različnih ciljnih skupin obiskovalcev, pa tudi za spodbujanje širšega razumevanja in vrednotenja arhitekturne dediščine. Družbena vrednost in koristi projekta se kažejo v vključevanju različnih družbenih skupin v mnogotere aktivnosti Plečnikove hiše."

Blaž Peršin ob prevzemu nagrade v Berlinu. Foto: Felix Quaedvlieg

Ob slovesni podelitvi nagrad, ki je konec junija potekala v Berlinu, je Blaž Peršin, direktor Muzeja in galerij mesta Ljubljane, med drugim poudaril: "Plečnik je pomemben, ker nas uči o tem, kaj je trajnostna arhitektura, kakšne materiale lahko uporabljamo – v bistvu postane lahko boljši ljudje. Zbrani v Berlinu so bili navdušeni nad našo prezentacijo, nad energijo, ki smo jo vložili v prenovu Plečnikove hiše, in nad našim delom predvsem z mladimi, ki jih poskušamo osveščati o pomenu arhitekture in urbanizma."

Obiščite Plečnikovo hišo tudi v okviru jesenskih dogodkov:
8. 9. in 13. 10. ob 16. uri: Družinski obisk Plečnikove hiše
22. 9., od 10. do 18. ure: Ob začetku Dnevov evropske kulturne dediščine in na Dan brez avtomobila kolesarji brezplačno v Plečnikovo hišo
22. 9. ob 16. uri: Raziščimo skrivnosti Plečnikovega vrta, družinska delavnica
6. 10., od 10. do 18. ure: Europa Nostra 2018: Dan odprtih vrat Plečnikove hiše
 Več informacij najdete na www.mgml.si.

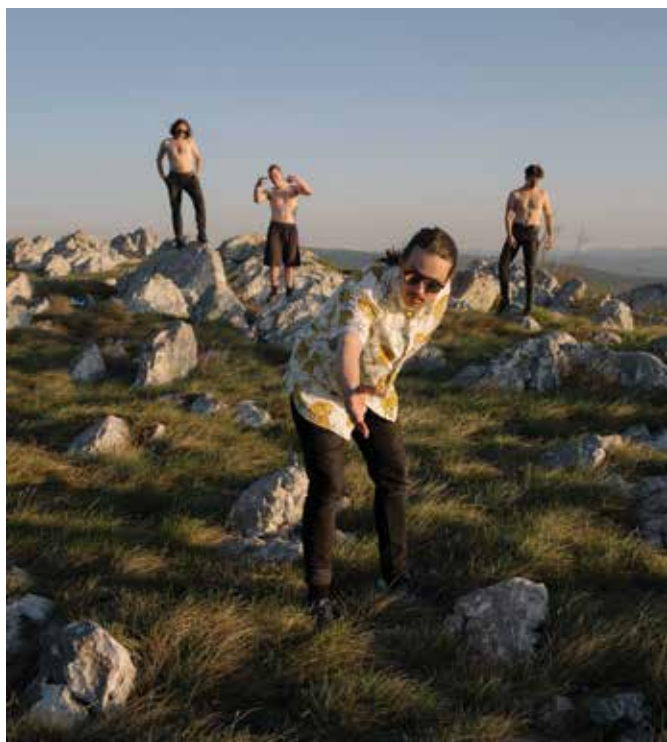
BEREMO

So knjige, ki nas nasmejijo, so knjige, ki nas zasanjajo, so take, ki nas veliko naučijo. In še mnogo drugih je. Veselimo se jih, delimo njih zgodbe, izmenjujmo mnenja in bogatimo dan.

Napišite svoja mnenja o knjigah, ki so vas navdušile, zapišite priporočila za dela, ki jih priporočate tudi nam. Bralci Urbana bomo izmenjavali izkušnje s knjigami v novi rubriki **BEREMO**. Mnenja in priporočila, s kratkim opisom zgodb, pošljite na naslov: urban@jhl.si. Zapisane bomo objavili, pred objavo pa se z vami dogovorili o načinu objave. Ob izidu vsake številke bomo iz prispelih zapisov izžrebali bralca in mu podarili **letno članarino v Mestni knjižnici Ljubljana**.

Tino Berčič, sodelavko v Javnem holdingu Ljubljana je letošnje poletje očarala iskrenost zgodbe **Kristine Harmel Dokler bodo zvezde na nebu**. "To je navdihujoč roman, ki ga boste, če si boste le lahko privoščili, prebrali na mah. Ko sem knjigo dobila v roke, sem bila na dopustu in zgodilo se mi je točno to. Vrtinec napete zgodbe me je posrkal v svet glavnih junakov, predvsem pa se me je dotaknil in me premaknil. Kajti Dokler bodo zvezde na nebu je lahko veliko več kot le roman. Lahko je učitelj, učitelj tistega, kar je pomembno. Zares pomembno. Lahko nauči, da je za srečno in zadovoljno življenje potrebna iskrenost. Iskrenost do sebe in drugih. Iskrenost, ki daje moč, da sledimo svojemu notranjemu klicu, in krila vsemu, za kar v življenju čutimo, da je naše poslanstvo, predvsem pa poskrbi, da vedno zberemo moč za sledenje svojim sanjam, saj le tako lahko postane mo zvezda svojega življenja, ki bo svetila vsem, ki iščejo luč. Najpomembnejše sporočilo zame pa je – **ljubi, dokler bodo zvezde na nebu!**"

Zasedba MRFY. Foto: osebni arhiv

Po nadvse uspešno zaključeni programski sezoni Kino Šiška v september in s tem v novo sezono vstopa z dobro popotnico; z odprtjem razstave zmagovalcev odprtega mednarodnega zina poziva tandema **Lealudvik**, gostovanjem koprodukcijske predstave s Slovenskim mladinskim gledališčem **Odilo. Zatemnitev. Oratorij** na uglednem srbskem gledališkem festivalu **Bitef**, z v nekaj urah razprodanim koncertom **Damiena Ricea**, premiero dokumentarnega filma o **Peru Lovšinu** ter, kot se za rojstnodnevne slavljenice spodobi, dobro zabavo ob deveti pipihnjeni svečki.

KINO ŠIŠKA PRAZNUJE DEVETO OBLETNICO

ROK AVBAR

Pred koncertno zabavo si bomo v sklopu naše obletnice premierno ogledali kratki domači glasbeni dokumentarec **Bend VS brend** v režiji **Hanne Szentpeteri** in **Simone Jerala**. Film je zmagovalni projekt razpisa za Kulturni evro 2017, v filmu pa spremljamo glasbeni menedžerki zasedb **Koala Voice** in **persons from porlock**, izzive in radosti glasbenega menedžmenta ter soočanje z življenjskimi prelomnicami, ki bodo močno zaznamovale prihodnost.

Glasbeni nastop na obletnici Kina Šiška tokrat pripada prestolonaslednikom domačega rocka, samosvoji novomeški četverici **MRFY**. Po nizu dobro sprejetih koncertov po slovenskih odrih ter med drugim nastopu na slovitim francoskem festivalu **Europavox** bodo MRFY ravno na dan praznovanja obletnice predstavili svoj težko pričakovani prvi album **Story**.

Vabljeni torej na Šiškino rojstnodnevno zabavo **21. septembra. Veseli vas bomo tudi brez daril.**

KAJ BI VIDELI, ČE BI SKOČILI IZ SVOJE KOŽE?

MARJANA LAVRIČ

Gospodarsko razstavišče ponovno odpira vrata odmevni svetovni razstavi. Tokrat s področja človeške anatomije in zdravega življenjskega sloga. Prvič v Sloveniji si bomo lahko od 20. oktobra letos do 20. januarja prihodnje leto ogledali razstavo **Body Worlds Vital, ki prek plastiniranih originalnih teles in organov prikazuje, kakšne so razlike med zdravim, ogroženim in obolelim telesom oziroma njegovimi organi.**

Originalna razstava pravih človeških teles

Telesa oziroma organi so obdelani po posebnem postopku polimerizacije, ki ga je izumil prof. dr. Gunter von Hagens in ga imenujemo plastinacija. Za plastinacijo telesa je potrebnih približno 1500 ur dela. Razstavo je pripravil Inštitut za plastinacijo iz Heidelberga pod vodstvom dr. Angeline Whalley.

Brezplačna predavanja ob razstavi

Razstavo v Ljubljani dopolnjuje zanimiv spremljevalni program, ki ga ekipa Gospodarskega razstavišča snuje s številnimi partnerji. Brez-

Razstave **Body Worlds** si je ogledalo že prek 43 milijonov ljudi v več kot 90 mestih po svetu. Bodite med njimi tudi vi, vzemite si čas za svoje zdravje. Pripravite se na razstavo že danes: www.bodyworldsvital.si

plačna predavanja, ki bodo poljudno obravnavala pomen zdravega življenjskega sloga, od zdrave prehrane do gibanja, razna obolenja pa tudi bolezn sodobnega časa, se bodo navezovala na sklope razstave: človeški skelet, mišični sistem, živčevje, dihala, srčno-žilni sistem, prebavila, sečila ter razvoj zarodka do novorojenčka.

Razstava, primerna za vse generacije, bo odprta vse dni v tednu, tudi med prazniki, od 9. do 20. ure. Na voljo bo avdio vodič v slovenskem jeziku za individualni obisk razstave, po predhodni prijavi pa tudi vodeni ogledi za skupine. Za družinsko vstopnico si pred obiskom oglejte Družinski vodič po razstavi, ki ga najdete na spletu.

ZDRUŽUJEMO MOČI IN RAZLIČNE NAČINE MOBILNOSTI

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI 2018

 VITA KANTIČ

Dogodek Diham ples 2017; foto: Nik Rovani

Po poletnem oddihu bomo sodelavke in sodelavci mestne uprave, javnih zavodov in podjetij ter še več drugih organizacij, skupin in posameznikov, znova združili moči v verjetno najbolj udarnem mesecu leta v smislu ozaveščevalnih kampanj. Vsakič septembra povečano pozornost posvečamo začetku novega šolskega leta, kjer izpostavljamo tudi varne poti v šolo, potem pa temo v Evropskem tednu mobilnosti, ki tradicionalno poteka od 16. do 22. septembra, znova osvežimo in dopolnimo s sporočili o trajnostni mobilnosti, varstvu okolja, rabi javnega prostora, zdravju, telesni dejavnosti in drugih vidikih kakovosti bivanja. Nadaljevali bomo s športnimi temami, saj tednu mobilnosti sledi še Evropski teden športa.

Z napolnjenimi baterijami bomo septembra spet bolj dinamično migali – tako v delovnem smislu kot mobilnostnem in športnem. "V Evropskem tednu mobilnosti znova pripravljamo veliko trajnih ukrepov, brezplačen bogat program celotedenskih aktivnosti in pester izbor dnevnih dogodkov za vse generacije, s katerimi poskušamo vplivati na spremembo potovalnih navad v bolj trajnostne. Pogosto namreč avtomobil vidimo kot edino ali najboljšo prevozno sredstvo, medtem ko v Ljubljani nudimo še veliko boljših alternativ. Letos se bomo osredotočili predvsem na združevanje različnih načinov mobilnosti za bolj učinkovito premikanje po mestu. Veseli me, da nam bodo pri tem zopet pomagali tako člani velike mestne družine, vrtci in šole kakor tudi zunanje organiza-

cije, s katerimi uspešno sodelujemo že vrsto let," je napovedala podžupanja **Jelka Žekar**, predsednica Odbora za načrtovanje in izvedbo ETM 2018.

V Ljubljani bomo letos že 17. leto zaporedoma sodelovali v ETM. Tokratni slogan je "Združuj in učinkovito potuj", ki poudarja, da lahko s preišljenim načrtovanjem in kombiniranjem različnih načinov mobilnosti v istem potovanju (na primer avtobus in kolo, avtomobil in vlak ...) bolj učinkovito opravimo začrtano pot. Že samo s spremembo pristopa lahko brez večjih finančnih obremenitev ali posegov v infrastrukturo poskrbimo tudi za čistejšo okolje, bolj kakovostno rabo javnega prostora in lastno zdravje.

Nekaj dogodkov ostaja tradicionalnih, na primer Kolesarski krog za osnovnošolce in drugi dogodki s področja varnosti v prometu, Ovirantlon – poligon z ovirami, množični plesni dogodek Diham ples, Ecomeet – srečanje okolju prijaznih vozil in brezplačni vodeni ogledi mesta, nekateri pa bodo novi. Letos se bodo še bolj aktivno vključili naši javni kulturni zavodi: pripravili bodo razne literarne, filmske, uprizoritvene in ustvarjalne dogodke za najmlajše, mladi bodo "furali zeleno KULTuro", načrtujemo pa tudi delavnico o mobilnosti za starejše občane. Z natečaji in nagradnimi igrami pa bomo spodbujali sodelovanje in ustvarjalnost, da se bodo sporočila in dobre prakse tedna mobilnosti še bolj vtisnila v naš vsakdan.

Kolesarji Mestne uprave so med ETM obiskali tudi OVRANTLON – poligon z ovirami

NA SAMEM VRHU

Letošnja Komunaliada je bila že 34. po vrsti. Tokrat je v knežjem mestu Celje zbrala veliko množico delavcev komunalnega gospodarstva Slovenije. Ekipe 65 družb so se pomerile v štirih delovnih in 18 športnih disciplinah, predvsem pa uživale v sproščenem in prijetnem druženju s sodelavci.

Srečanja delavcev komunalnega gospodarstva so se tudi letos udeležile ekipe Ljubljanskega potniškega prometa, Snage, JP Vodovod-Kanalizacija, Javnega holdinga Ljubljana, ŽAL ter Ljubljanskih parkirišč in tržnic. Dosegli so odlične rezultate. Domov so se vrnili s kar 14 pokali. Petkrat so stopili na najvišjo stopničko, štirikrat so osvojili srebro, petkrat pa so si sodelavci prislužili bron. Ekipa Ljubljanskega potniškega prometa je dosegla odlično drugo mesto v skupni razvrstitvi!

Iskrene čestitke vsem tekmovalcem, pa tudi navijačem, ki so z glasnim navijanjem spodbujali naše ekipe!

Na komunaliadi niso uživale samo sodelavci Javnega holdinga Ljubljana, temveč tudi njihovi najmlajši družinski člani. Foto: Mateja Kocijan

Dobra pripravljenost in uigranost nista vedno dovolj za naskok na najvišja mesta. Potrebno je še malo športne sreče, ki se tokrat žal ni nasmehnila nogometni ekipi JP LPT. Niso bili med prvimi tremi, se pa lahko pohvalijo s krasnim 6. mestom. Foto: arhiv JP LPT

Odlična ekipa Ljubljanskega potniškega prometa je osvojila vrhunsko 2. mesto v skupni uvrstitvi. S Komunaliade so se vrnili z 8 pokali – dvakrat so stali na najvišji stopnički, štirikrat so osvojili srebro, dvakrat pa so se okitili z bronasto medaljo. Foto: arhiv LPP

Povezujemo najboljše! Foto: Mateja Kocijan

Sodelavci podjetja ŽALE so tekmovali v 10 športnih in delovnih tekmovanjih. Najboljši rezultat, in sicer nehvaležno 4. mesto so dosegli v delovnem tekmovanju iz aranžiranja cvetja, kjer je tekmovala ekipa Plečnikove cvetličarne. Moška ekipa je pri kegljanju dosegla 6. mesto, v vlečenju vrvi in šahu pa so zasedli 9. mesto. Na fotografiji ekipa kartinga, z leve proti desni: Jože Koščak, Albin Zupančič Švarc, Janko Švigelj. Foto: arhiv družbe ŽALE

Letošnje zmagovalke v pikadu za ženske so bile sodelavke JP Vodovod-Kanalizacija. Čestitamo! Foto: arhiv JP Vodovod-Kanalizacija

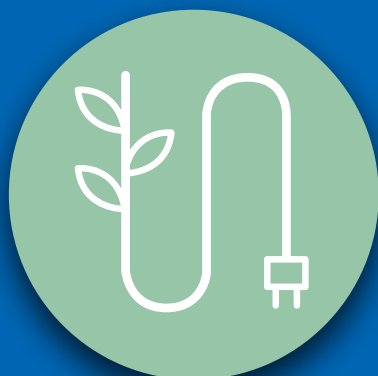

Snagini sodelavci so osvojili dva pokala, in sicer za zmago v tenisu in 3. mesto v lokostrelstvu. V skupni razvrstitvi so med 65 podjetji uvrstili na 6. mesto. Foto: arhiv Snage

Ekipa JP Vodovod-Kanalizacija je osvojila štiri pokale: 1. mesto v pikadu za ženske in badmintonu ter 3. mesto v nogometu in streljanju za moške. Foto: arhiv JP Vodovod-Kanalizacija

Zelena ENERGIJA

Akcija traja od
11. 9. do 30. 9. 2018.

ZA
GOSPODINJSKE
ODJEMALCE

ELEKTRIČNA ENERGIJA

VT: 0,06295 EUR/kWh (brez DDV*)
(0,07680 EUR/kWh z DDV*)

MT: 0,03495 EUR/kWh (brez DDV*)
(0,04264 EUR/kWh z DDV*)

ET: 0,05395 EUR/kWh (brez DDV*)
(0,06582 EUR/kWh z DDV*)

*Neto cena za električno energijo ne vključuje cene za uporabo omrežja, trošarine, prispevkov in drugih zakonsko določenih dajatev.

Na osnovi Akta o načinu določanja in prikazovanja deležev posameznih proizvodnih virov elektrike (Uradni list RS, št. 22/16) je sestava primarnih virov za proizvodnjo električne energije dobavitelja električne energije Energetika Ljubljana, Verovškova ulica 62, 1000 Ljubljana, za leto 2017, objavljena na spletni strani www.bivanjudajemoutrip.si. Informacije in pravice gospodinjstev odjemalcev zemeljskega plina in električne energije v zvezi z reševanjem morebitnih sporov so objavljene na spletni strani www.energetika-lj.si in www.bivanjudajemoutrip.si.

ZVESTOBA
OGREVA
Klub

**S KLUBOM DO DODATNIH
UGODNOSTI IN PRIHRANKOV**
Pridruži se 10.000 članom kluba.